

“AUTİZM – TƏDQIQATDAN TƏCRÜBƏYƏ”

Nazir müavini
Firudin Qurbanov
autizmlə bağlı
beynəlxalq
elmi konfransda
iştirak edib

Aprelin 24-də “Autizm – tədqiqatdan təcrübəyə” adlı beynəlxalq autizm konfransının rəsmi açılış mərasimi keçirilib.

“Birgə və Sağlam” İctimai Birliyinin təşkilatçılığı ilə keçirilən konfransın məqsədi beynəlxalq mütəxəssislərin təqdimatında autizm haqqında müasir elmi araşdırmaları, həmçinin autizmə effektiv müdaxilə metodları, autizmlili şəxslərin inklüziv təhsilə cəlb edilməsi və onlar üçün dayanıqlı məşğulluq imkanları haqqında yenilikləri əlaqədar sahələrdə çalışan yerli mütəxəssislərin diqqətinə çatdırmaq, həmçinin autizm haqqında maarifləndirmə aparmaqdır.

Açılış nitqi ilə qonaqları salamlayan “Birgə və Sağlam” İctimai Birliyinin sədri Aytən Eynalova konfransın əhəmiyyətini vurğulayaraq bu tədbirin artıq dördüncü dəfə keçirildiyini diqqətə çatdırıb və tədbirin təşkilində dəstək göstərən hər kəsə təşəkkür edib.

Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Bahar Muradova çıxışı zamanı qeyd edib ki, övladlarına autizm diaqnozu qoyulmuş ailələrin sosial qayğılarının azaldılması, valideynlərin lazımi səriştələr qazanması məqsədilə dövlət qurumları tərəfindən bir sıra tədbirlər həyata keçirilir və bu tədbirlərin ölkə miqyasında yayılması üçün xüsusi səylər göstərilir.

Açılış tədbirində çıxış edən elm və təhsil nazirinin müavini Firudin Qurbanov autizmlili uşaqların məktəbəqədər və məktəb yaşında ümumi təhsil sisteminə cəlb edilməsinin onların inkişafına əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərdiyini diqqətə çatdırıb. Nazir müavini əlavə edib ki, təhsil sisteminin vəzifəsi autistik spektr pozuntusu olan uşaqlar daxil olmaqla atipik inkişaf edən uşaqların imkanlarını və məhdudiyyətlərini nəzərə alaraq onların təlim və tərbiyəsini təşkil etməkdir.

Autizmlili uşaqların inklüziv təhsilə cəlb edilməsi, həmçinin təhsil verənlərin bu sahədə peşəkar inkişafı üçün Elm və Təhsil Nazirliyinin həyata keçirdiyi tədbirlərdən bəhs edən nazir müavini bildirib ki, 2020-ci ildən başlayaraq nazirliyin Fəaliyyət Planına əsasən, inklüziv təhsilin təşkil edildiyi ümumi təhsil müəssisələrinin şəbəkəsi Bakı, Gəncə, Sumqa-

Firudin QURBANOV

“ Autizm spektr pozuntusu olan uşaqların erkən yaşlarda, xüsusilə məktəbəqədər və məktəb yaşında təhsil sisteminə cəlb olunması onların inkişafına əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərir. Bu, xüsusilə onların nitq və ünsiyyət bacarıqlarının, sosiallaşma qabiliyyətlərinin və intellektual səviyyələrinin artması baxımından böyük rol oynayır.

Digər inkişaf geriliyi olan uşaqlardan fərqli olaraq, autizm spektr pozuntusu olan uşaqların əksəriyyəti ümumi təhsil proqramı çərçivəsində uğurla təhsil ala bilirlər. Onlar sağlam eşitmə və görmə qabiliyyətinə, yaxşı yaddaşa və vizual qavrama bacarıqlarına malik olduqları üçün akademik materialları mənimsəməkdə çətinlik çəkmirlər.

Bəzi autizmlili uşaqlar riyaziyyat sahəsində xüsusi uğurlar qazanır, digərləri isə əgər motor bacarıqlarla bağlı məhdudiyyətləri yoxdursa, rəsmdə çox gözəl nəticələr göstərə bilirlər. Onların bəziləri spesifik maraq sahələrinə malikdirlər və bu sahələrdə məktəb proqramı çərçivəsində yüksək nailiyyətlər əldə edirlər:

Həqiqətən də, istər tipik inkişaf edən, istərsə də qeyri-adi inkişaf xüsusiyyətləri olan uşaqların təhsili diqqət mərkəzində olmalıdır. Təhsil sisteminin əsas vəzifəsi autizm spektr pozuntusu olan uşaqlar da daxil olmaqla, bütün uşaqların imkan və məhdudiyyətlərini nəzərə alaraq onların təlim-tərbiyəsini təşkil etməkdir.

Autizmlili uşaqların inkişafı üçün ən yaxşı yol təlim və xüsusi dəstək proqramlarıdır. Bu sahədə düzgün yanaşma, tədris və sosial adaptasiya proqramları bu fərqli uşaqların cəmiyyətə inteqrasiyasını təmin etmək üçün əsas vasitədir”.

yıt, Mingəçevir şəhərləri ilə bərabər regionlarda da genişləndirilərək sayı 69-a çatdırılıb. Inklüziv təhsil sahəsində bilik və bacarıqların artırılması məqsədilə müəllimlər üçün tədris proqramları, valideynlər üçün isə öyrədici metodiki vəsaitlər hazırlanıb. Ümumi təhsil müəssisələrində inklüzuya mədəniyyətini formalaşdırmaq üçün pedaqoji və inzibati heyət, o cümlədən şagird və valideynlərlə maarifləndirici görüşlər keçirilib.

Firudin Qurbanov çıxışının sonunda dünya təcrübəsinə

mından əhəmiyyətlidir. Bakı Slavyan Universitetində 3 ildir ki, həyata keçirilən “İnklüziv təhsildən inklüziv cəmiyyətə” layihəsindən söz açan rektor layihənin əsas məqsədinin müəllim hazırlığı prosesində tədris məzmunu və resurslarına inklüziv təhsil prinsiplərinin inteqrasiyasının olduğunu diqqətə çatdırıb.

Çıxış edən “Kapital Bank”ın İdarə Heyətinin üzvü Fərid Hidayətzadə “Kapital Bank” tərəfindən təhsil sahəsində həyata keçirilən əhəmiyyətli layihələrdən danışib və konfransın işinə uğurlar arzulayıb.

Digər qonaqlar konfransın mövzusu istiqamətində öz sahələrində görülən işləri diqqətə çatdırıblar.

Rəsmi açılış hissəsindən sonra “Birgə və Sağlam” İctimai Birliyinin “Mavi ürəklər” inklüziv musiqi qrupu konsert proqramı ilə çıxış edib.

Qeyd edək ki, 23-25 aprel tarixlərini əhatə edən konfransın ilk günü Bakı Slavyan Universitetində autizmlə bağlı müxtəlif mövzulara həsr olunan 10 praktik seminar təşkil edilib. Konfransda ABŞ, İsveç, Norveç, İrlandiya və Türkiyədən dəvət olunmuş tədqiqatçılar, həmçinin yerli mütəxəssislər geniş təqdimatlarla çıxış ediblər, həmçinin ekspertlərlə görüşlər keçirilib.

Konfrans Elm və Təhsil Nazirliyi, Səhiyyə Nazirliyi, Gənclər və İdman Nazirliyi, Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi, Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsi, İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyi, TƏBİB, İctimai Səhiyyə və İslahatlar Mərkəzi, Medianın İnkişafı Agentliyi, Heydər Əliyev Fondu, Heydər Əliyev Mərkəzi, “Regional İnkişaf” İctimai Birliyi, NEQSOL Holding, Bakı Slavyan Universiteti, Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti, Xəzər Media Mərkəzi və Azərbaycan Pediatriya Cəmiyyətinin tərəfdaşlığı, “Azərbaycan Hava Yolları” QSC, bp şirkəti, “Kapital Bank” və “SARDA Group”un sponsorluğu, “Atashgah” İncəsənət Mərkəzi, IBAO, DePromo, Özüt, “İnklüziv İnkişafa Dəstək Mərkəzi”, “Kashalata” kafe, PM Akademiyası, “Birlik” İctimai Birliyi, “Ümid var” Inklüziv Yaradıcılıq Birliyi və “SBS” şirkətinin dəstəyi ilə keçirilib.